

MAHA-analyse 2022

Algemene ziekenhuizen

Cijfers 2021 en eerste blik op 2022

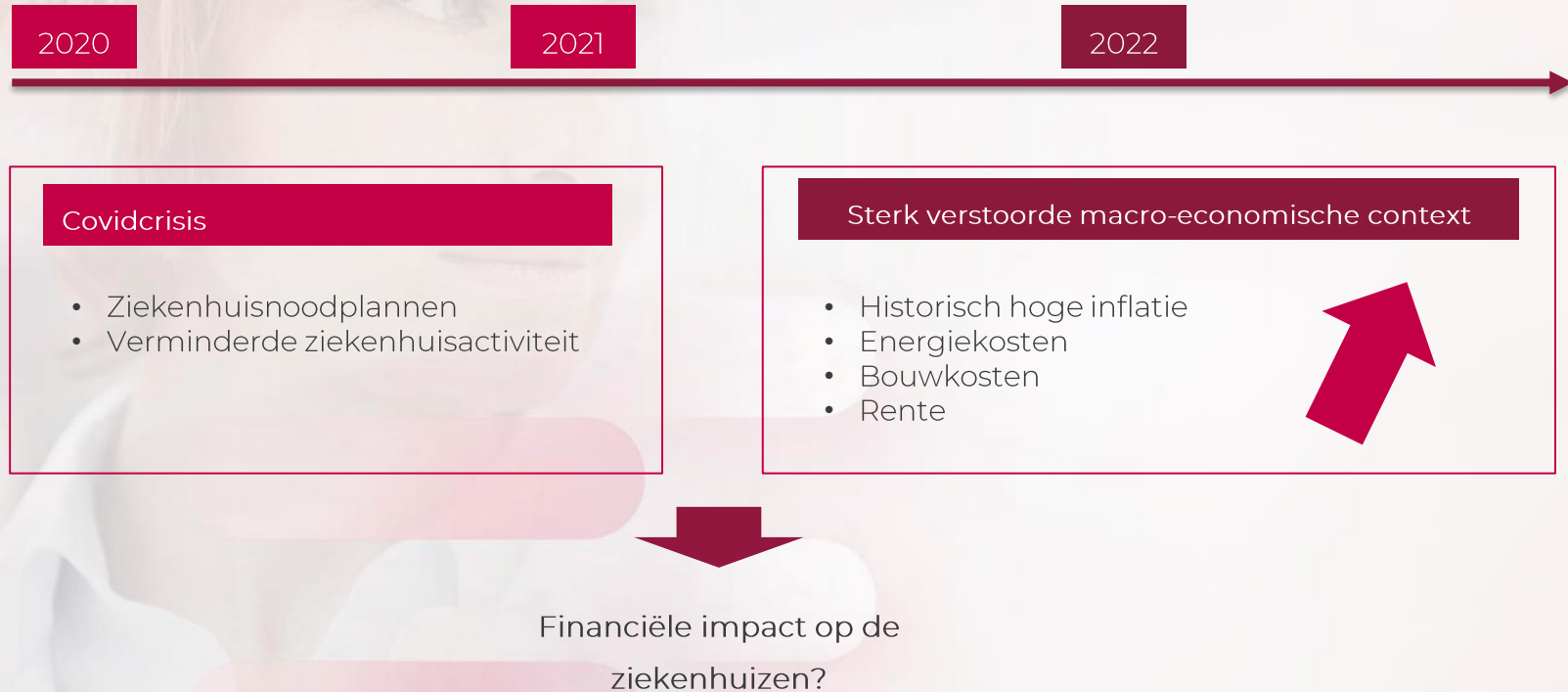
16 november 2022

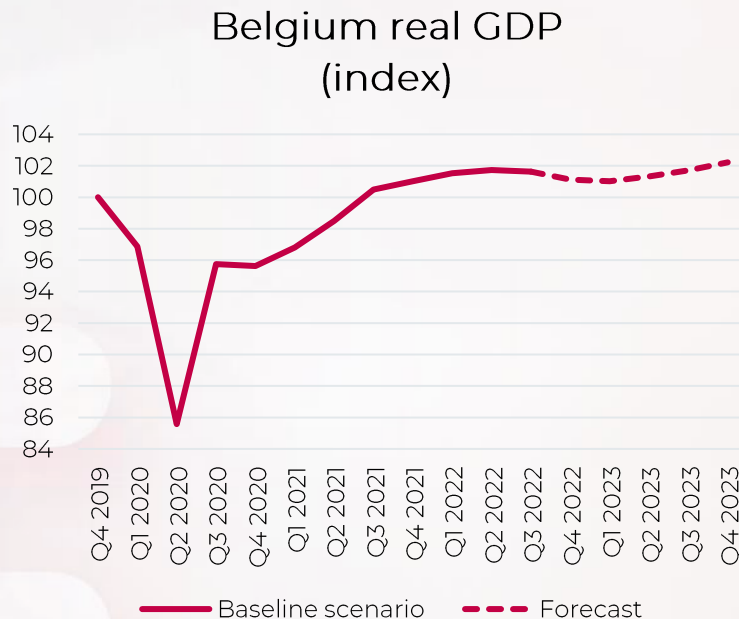
- **Macro-economische context**
- Steekproef
- Ziekenhuisactiviteit
- Resultaten 2021
- Uitdagingen personeel
- Uitdagingen energiekosten
- Toekomstige resultaten 2022
- Balans

2022: een sterk verstoorde macro-economische context na 2 jaren covidcrisis

2022: een sterk verstoorde macro-economische context na 2 jaren covidcrisis

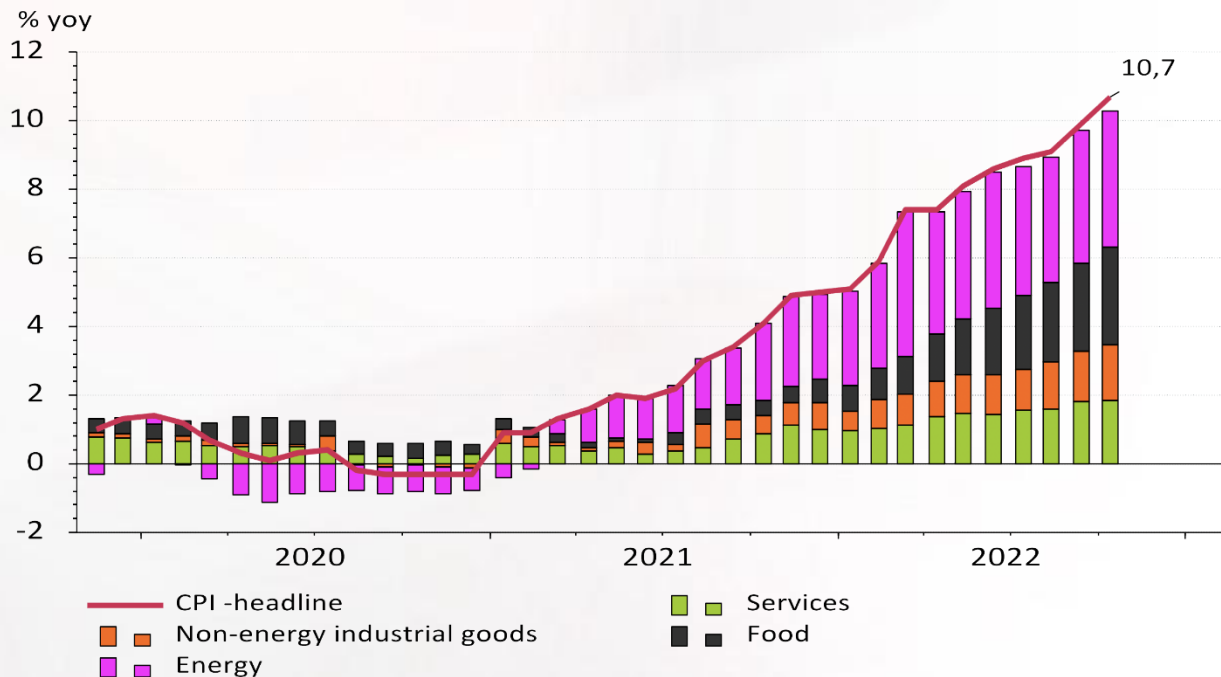
Naargelang van het scenario
voor de bevoorrading van gas en
voor steunmaatregelen
zal de recessie matig tot streng zijn

Bron: Belfius Strategic Research forecast November

Een tweecijferige inflatie in de eurozone

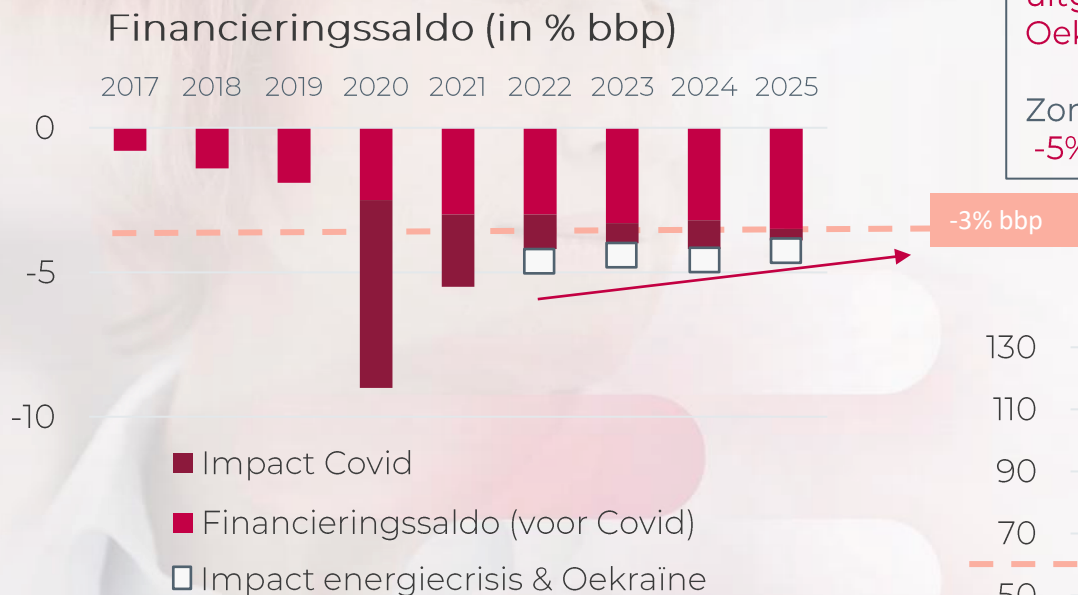
Euro zone CPI and contributions

Bron: Refinitiv Datastream

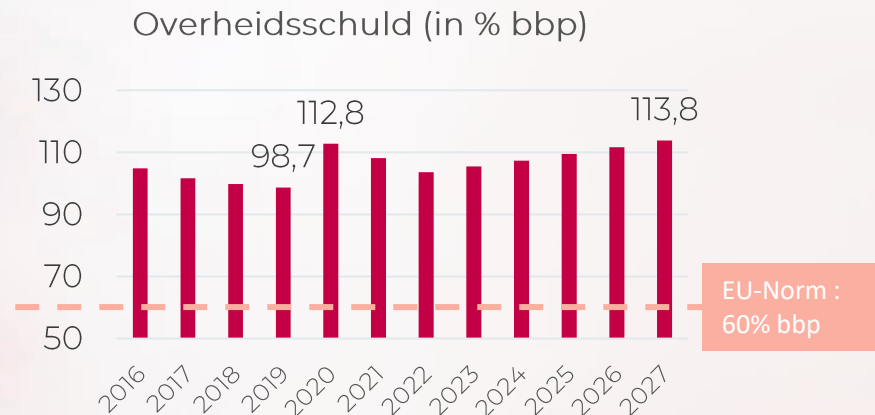
- De stijgende gasprijzen zijn de belangrijkste oorzaak van de inflatie, Maar ook voeding is het jongste jaar flink duurder geworden,
- De kerninflatie – zonder energie en agrarische producten, neemt verrassend snel toe, Dit gaat over inflatie door tweede- én derde-ronde-effecten, Namelijk producenten die de gestegen prijzen doorrekenen,

Verdere verslechtering van de openbare financiën als gevolg van de energiecrisis

Bovenop de kosten van de vorige crises komen de steunmaatregelen en andere uitgaven voor de energiecrisis en de oorlog in Oekraïne

Zonder nieuwe maatregelen blijft het tekort -5% bbp tot in 2025

Bron : NBB – Verslag 2021 & Vooruitzichten FPB 2022-2027

- **Steekproef**
- Ziekenhuisactiviteit
- Resultaten 2021
- Uitdagingen personeel
- Uitdagingen energiekosten
- Toekomstige resultaten 2022
- Balans

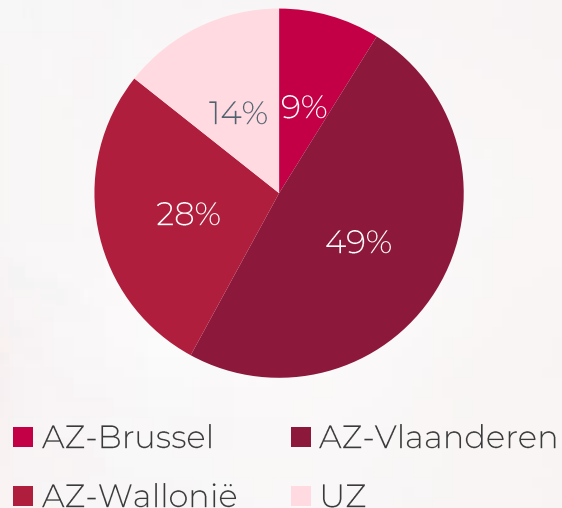
Steekproef van de analyse

100% AZ
100% UZ

Ziekenhuizen	
Brussel	7
Vlaanderen	48
Wallonië	31
Totaal AZ	86
(Totaal UZ	7)

86 AZ (* 93 erkenningsnummers)

Aantal bedden

Steekproef van de enquête (cijfers 2022 + covidvoorschotten) = 70 (75%)
Maar steekproef verschilt naargelang de vragen

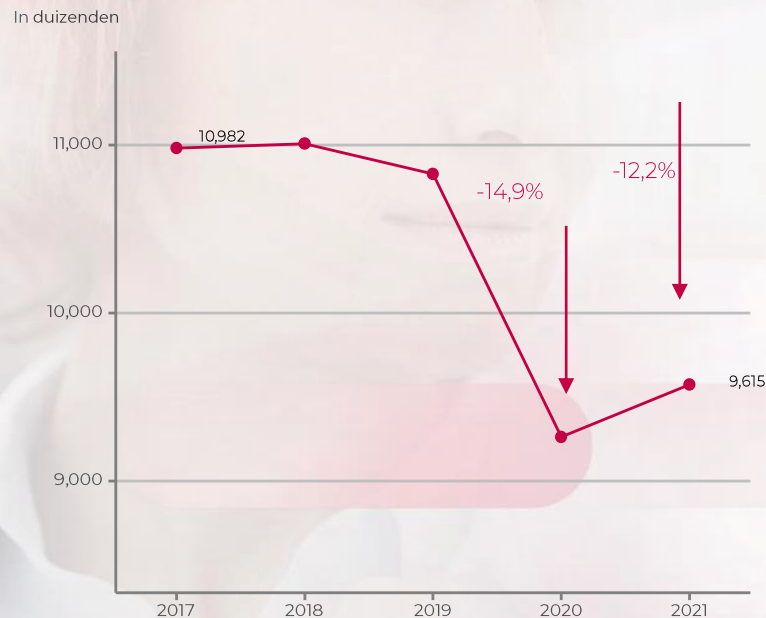

- Steekproef
- **Ziekenhuisactiviteit**
- Resultaten 2021
- Uitdagingen personeel
- Uitdagingen energiekosten
- Toekomstige resultaten 2022
- Balans

Ziekenhuisactiviteit

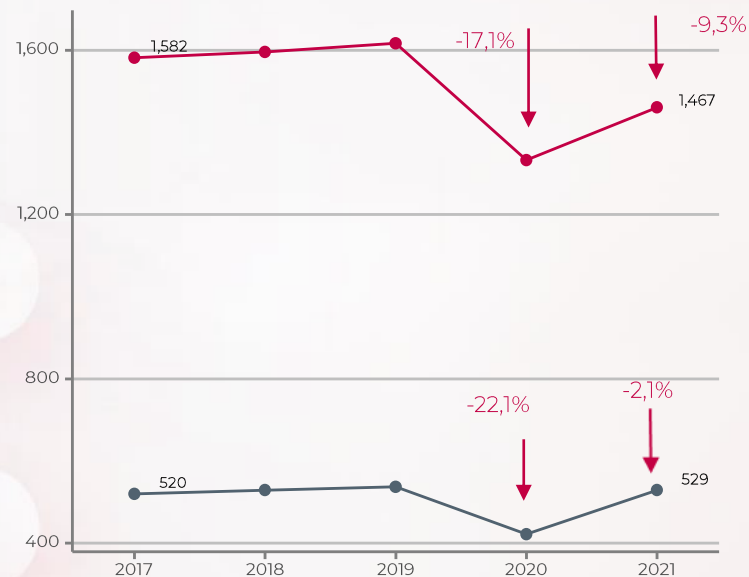
Daghospitalisatie terug op het niveau van 2019

Gerealiseerde ligdagen

Opnames

Evolutie in % tov 2019

Opnames chirurgische daghospitalisatie

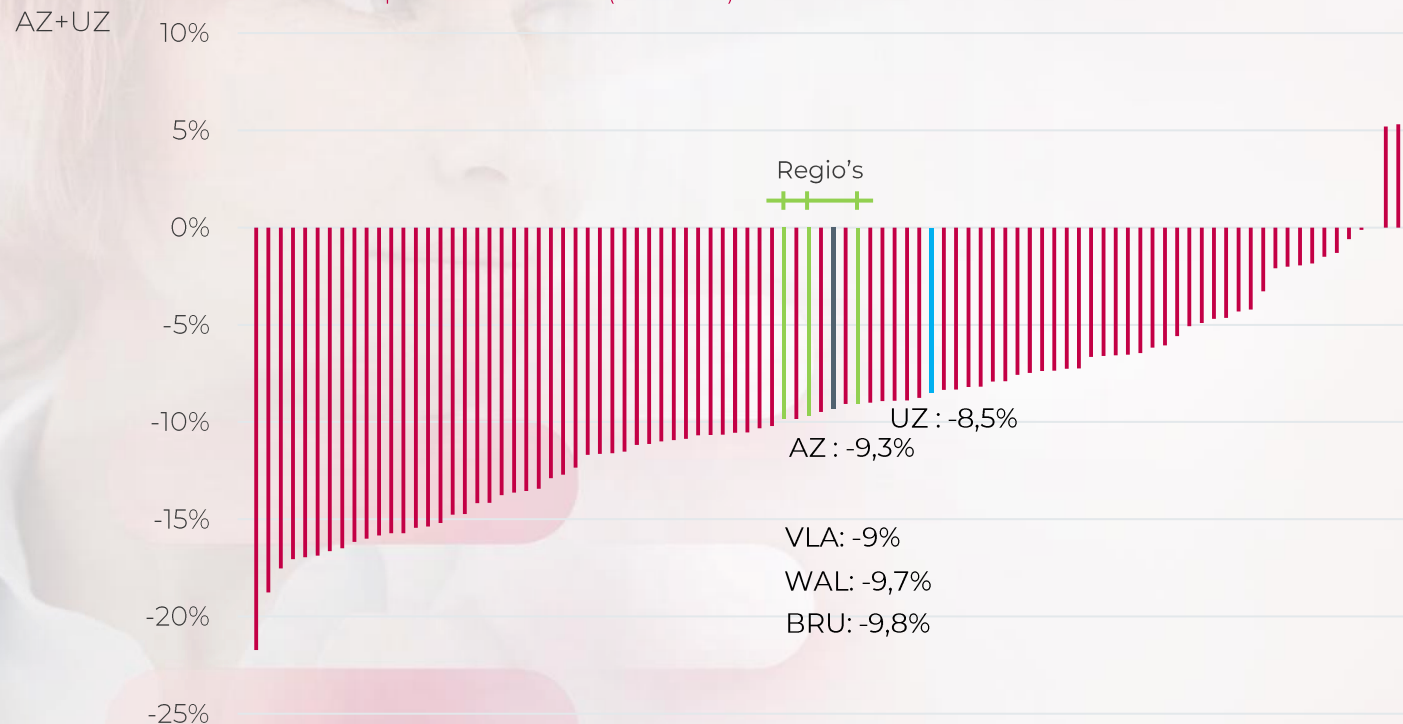
Klassieke opnames

Ziekenhuisactiviteit

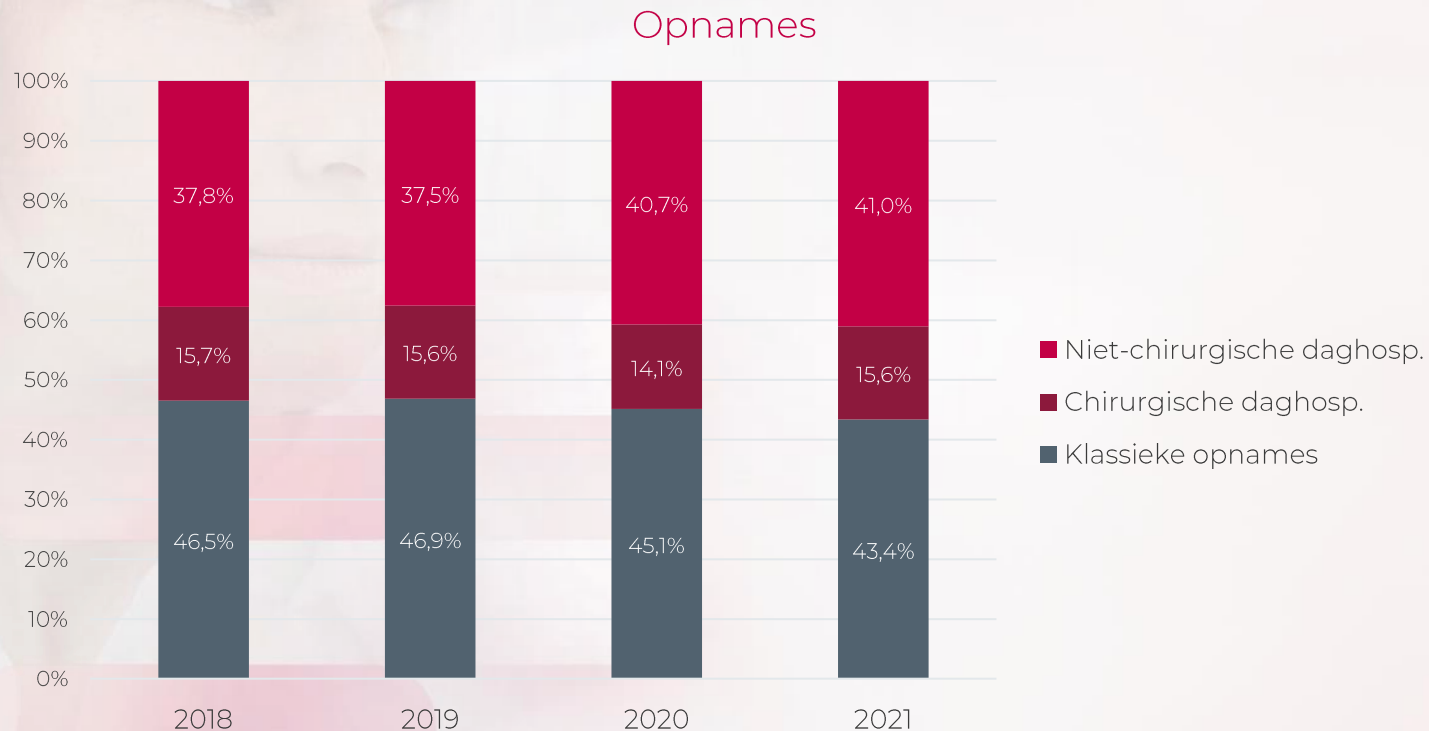
Niet alle ziekenhuizen zijn even sterk geïmpacteerd

Evolutie van de klassieke opnames in 2021 (tov 2019)

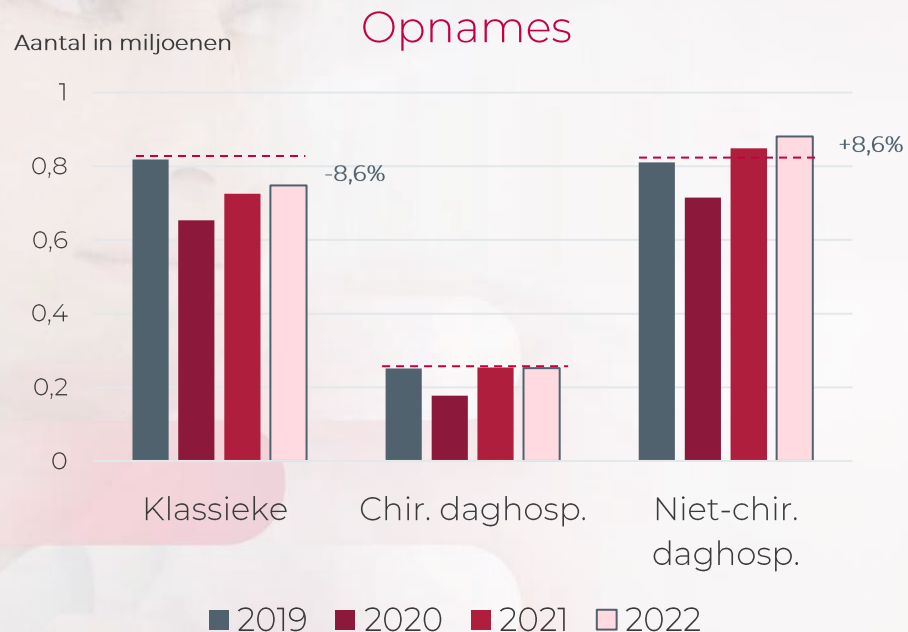
Ziekenhuisactiviteit

Daghospitalisatie wint steeds meer terrein

Trend ziekenhuisactiviteit in 2022

Opnames over 4 jaar - Eerste semester 2022 vergeleken met 2019 (AZ en UZ)

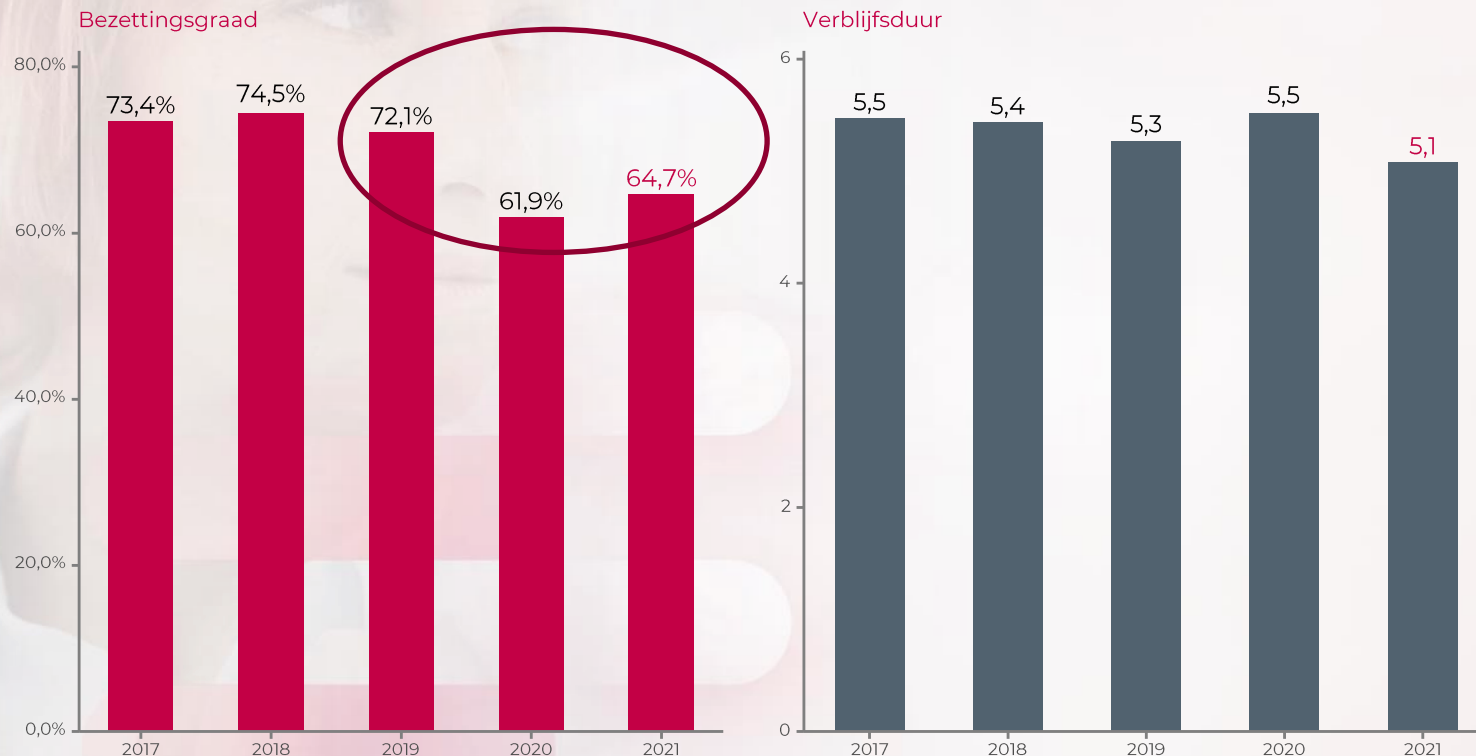

- Bron: enquêteformulier 'Impact Covid'

Ziekenhuisactiviteit

Bezettingsgraad stijgt, verblijfsduur daalt terug

CD-Bedden	2019	2021
Bezettingsgraad	63,0%	55,6%
Verblijfsduur	4,5	4,3

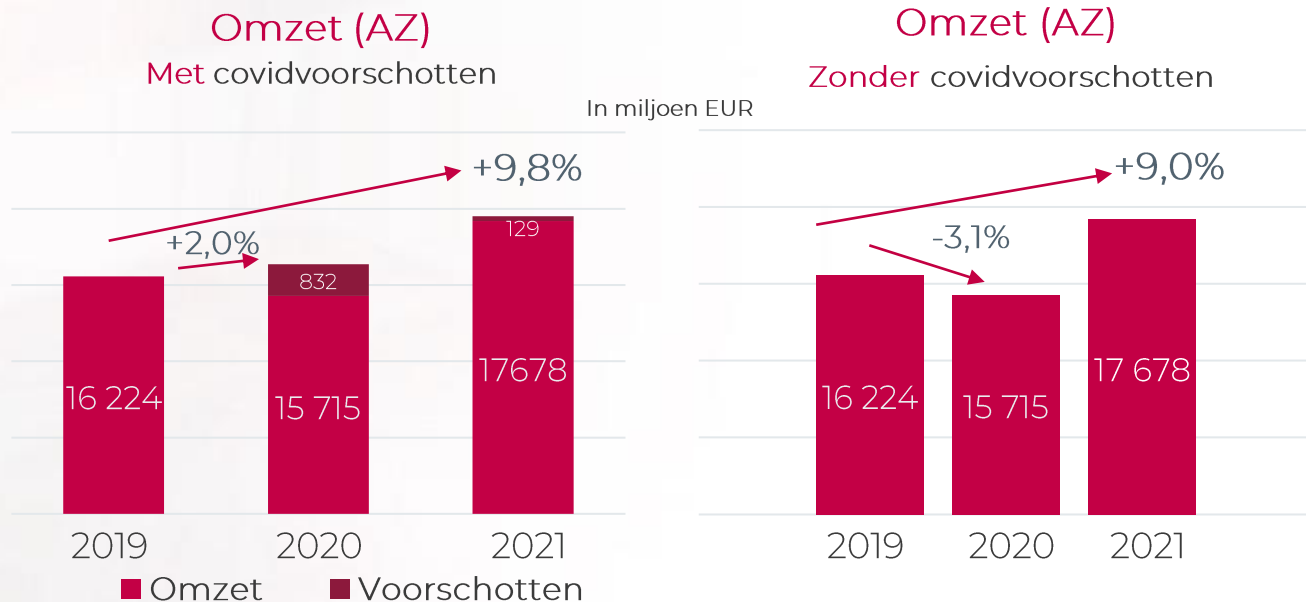
- Steekproef
- Ziekenhuisactiviteit
- **Resultaten 2021**
- Uitdagingen personeel
- Uitdagingen energiekosten
- Toekomstige resultaten 2022
- Balans

Resultatenrekening

Aandeel van de covidvoorschotten in de stijging van de omzet?

In 2020 en 2021 is de omzet gestegen door de grotere activiteit en de inflatie

De toegenomen omzet omvat ook de bedragen zorgpersoneelsfonds en IFIC voor 6 maanden van 2021

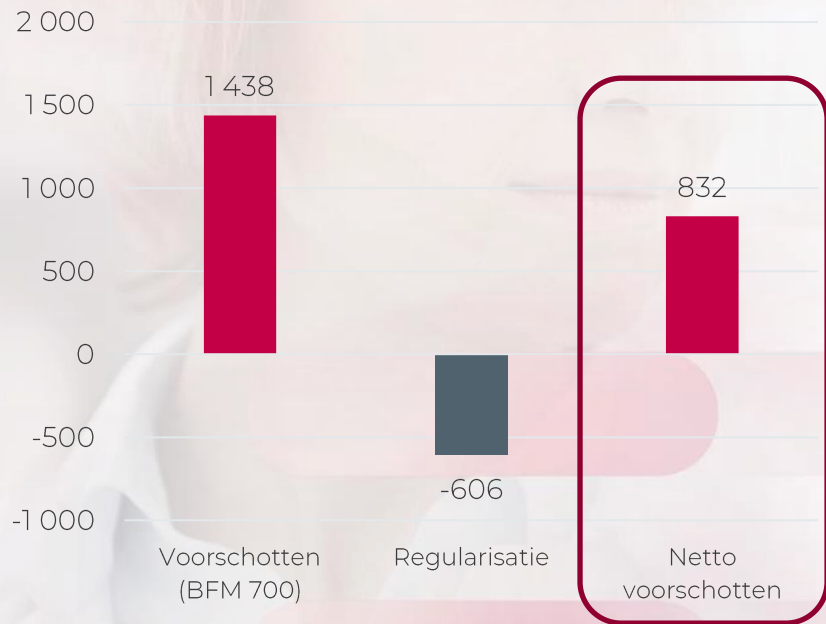
Resultatenrekening

Algemene ziekenhuizen hebben 961 miljoen euro overheidssteun verwerkt in hun resultaat 2020 en 2021

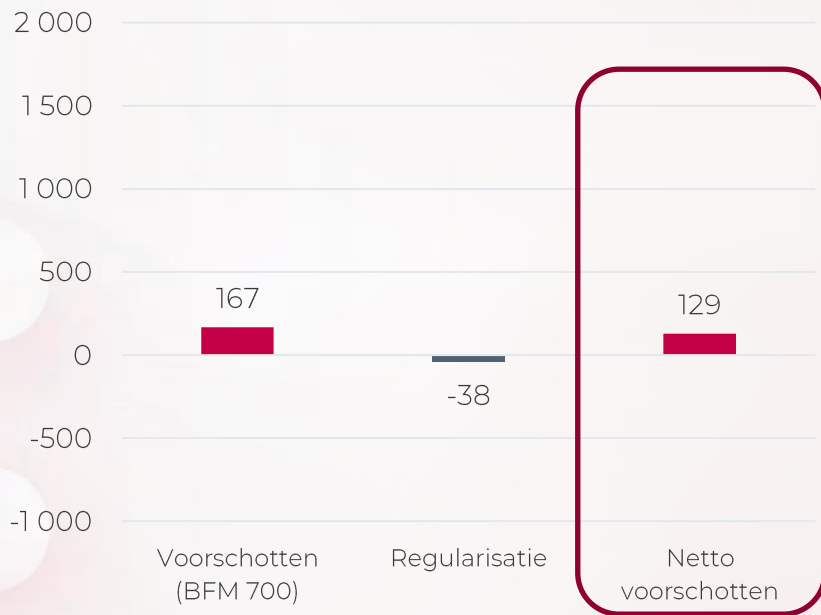
In miljoen EUR

Via enquêteformulier ingevuld door de ziekenhuizen

Federale voorschotten in 2020

Federale voorschotten in 2021

Resultatenrekening

Bedrijfsopbrengsten – Met voorschotten

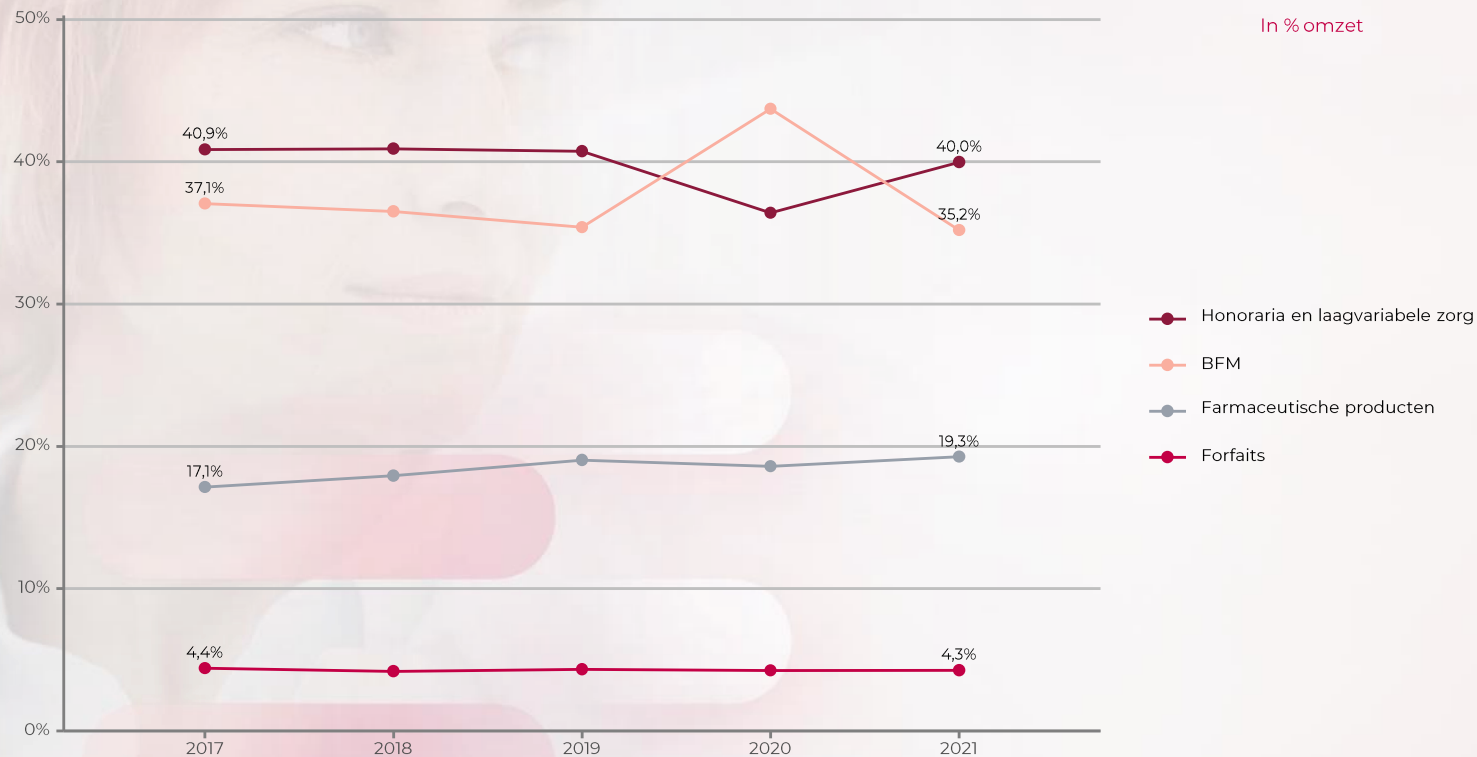
Grootste stijging t.o.v. 2019 zit bij BFM en Farma

In miljoen EUR	2019	2020	% Evolutie	2021	% Evolutie (tov 2019)
Omzet	16 224	16 546	2,0%	17 807	9,8%
BFM incl. federale voorschotten	5 635	6 574	16,6%	6 312	12,0%
Federale voorschotten	0	832	-	129	
BFM + Geraamd inhaalbedrag	5 635	5 742	1,9%	6 183	9,7%
Forfaits	709	710	0,1%	766	8,1%
Farmaceutische producten	3 093	3 081	-0,4%	3 440	11,2%
Financiering deelstaat	39	54	40,1%	61	58,5%
Laagvariabele zorg	429	368	-14,3%	437	1,8%
Honoraria	6 179	5 653	-8,5%	6 676	8,0%
Supplementen en nevenproducten	140	107	-23,8%	115	-18,1%

Resultatenrekening

Evolutie van de belangrijkste componenten bedrijfsopbrengsten

Honoraria opnieuw belangrijkste aandeel in de omzet

Resultatenrekening

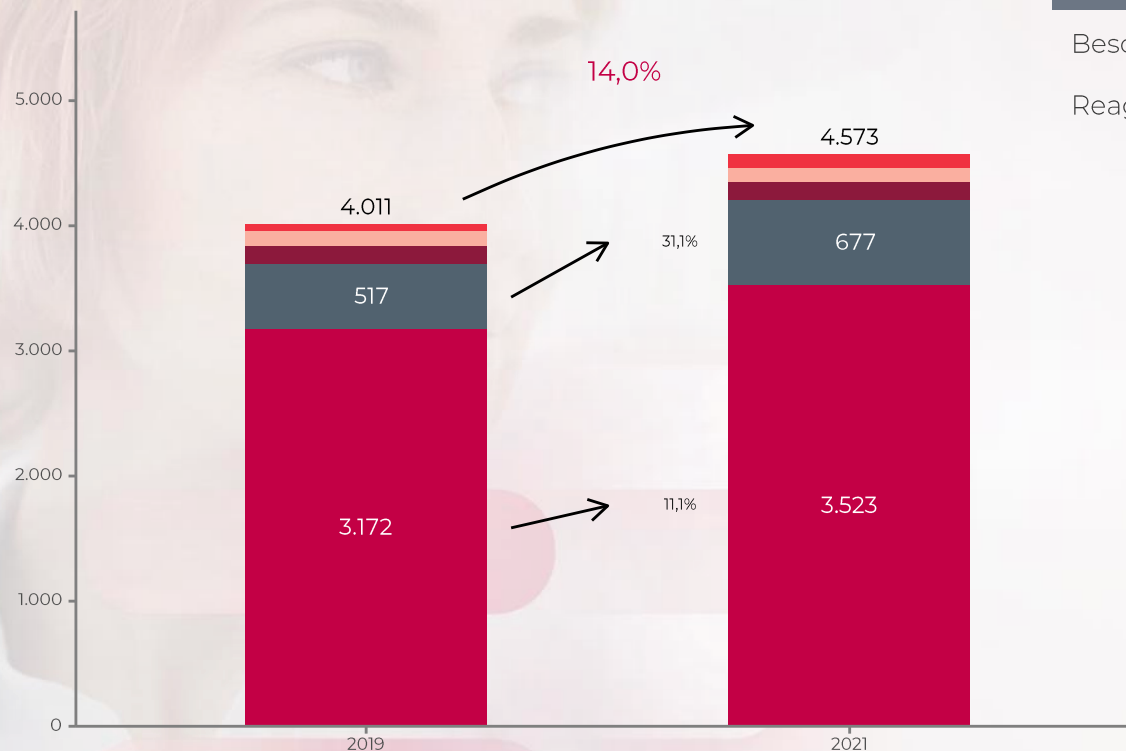
Bedrijfskosten

Aankopen stijgen sterker dan de omzet

In miljoen EUR	2019	2020	% Evolutie	2021	% Evolutie (tov 2019)
Bedrijfsopbrengsten	17 591	18 023	2,5%	19 368	10,1%
Omzet	16 224	16 546	2,0%	17 807	9,8%
Aankopen	4 011	4 137	3,1%	4 573	14,0%
Diensten	5 619	5 420	-3,5%	6 083	8,3%
Bezoldigingen artsen	4 065	3 806	-6,4%	4 301	5,8%
Bruto marge	7 961	8 466	6,3%	8 712	9,4%
Bezoldigingen	6 760	7 102	5,1%	7 355	8,8%
Niet-kaskosten en andere kosten	1 102	1 217	10,4%	1 226	11,3%
Bedrijfsresultaat	99	146	48,4%	131	32,6%

Aankopen: farmaceutische en medische producten

Detail van de aankopen

Medische producten	In miljoen EUR	In %
Beschermmateriaal	+42,1	+27,2%
Reagentia	+106,9	+50,8%

Andere

Voeding

Brandstoffen

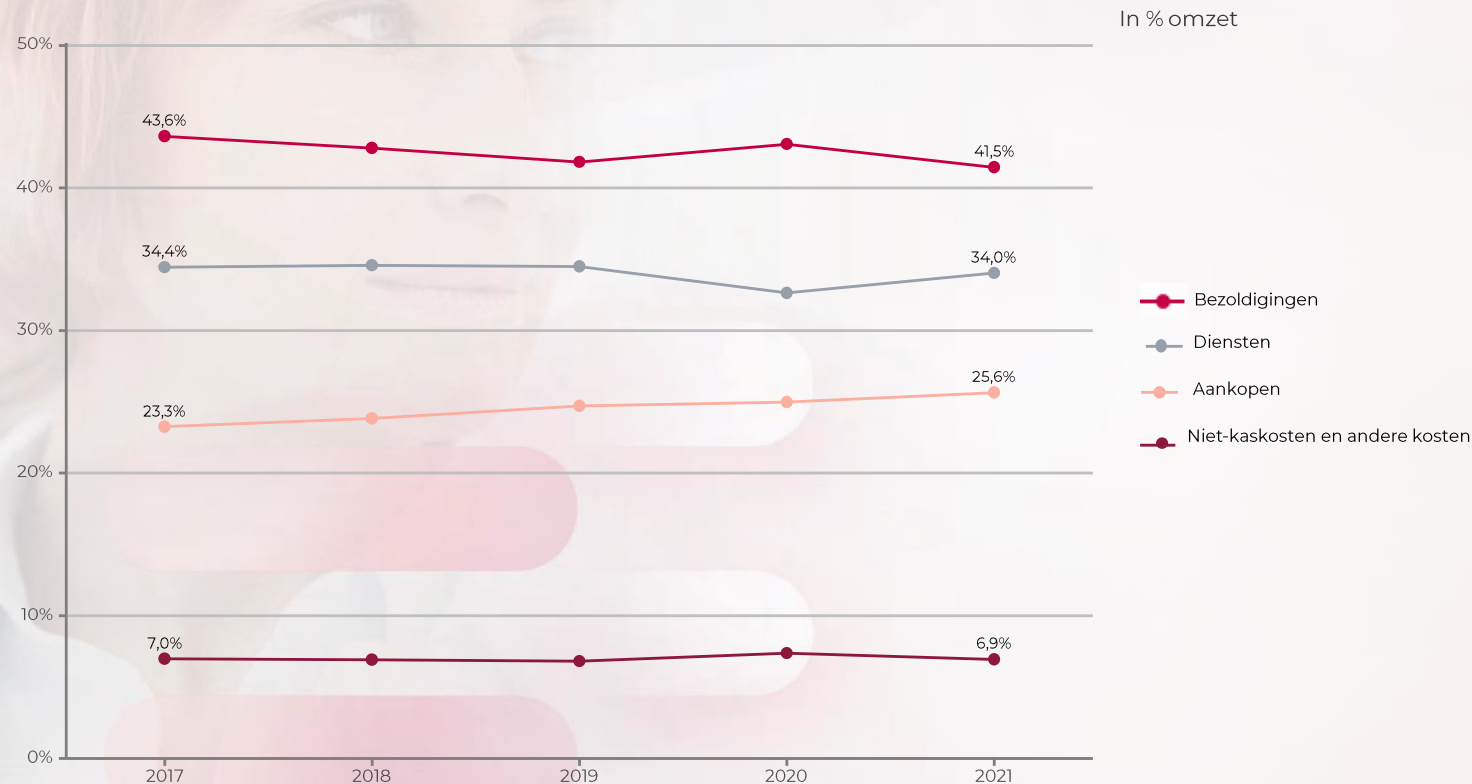
Medische producten

Farmaceutische producten

Resultatenrekening

Evolutie van de belangrijkste componenten bedrijfskosten

Aandeel diensten en aankopen stijgt sterker dan omzet

Resultatenrekening

Uitzonderlijk resultaat bepaalt het resultaat van het boekjaar

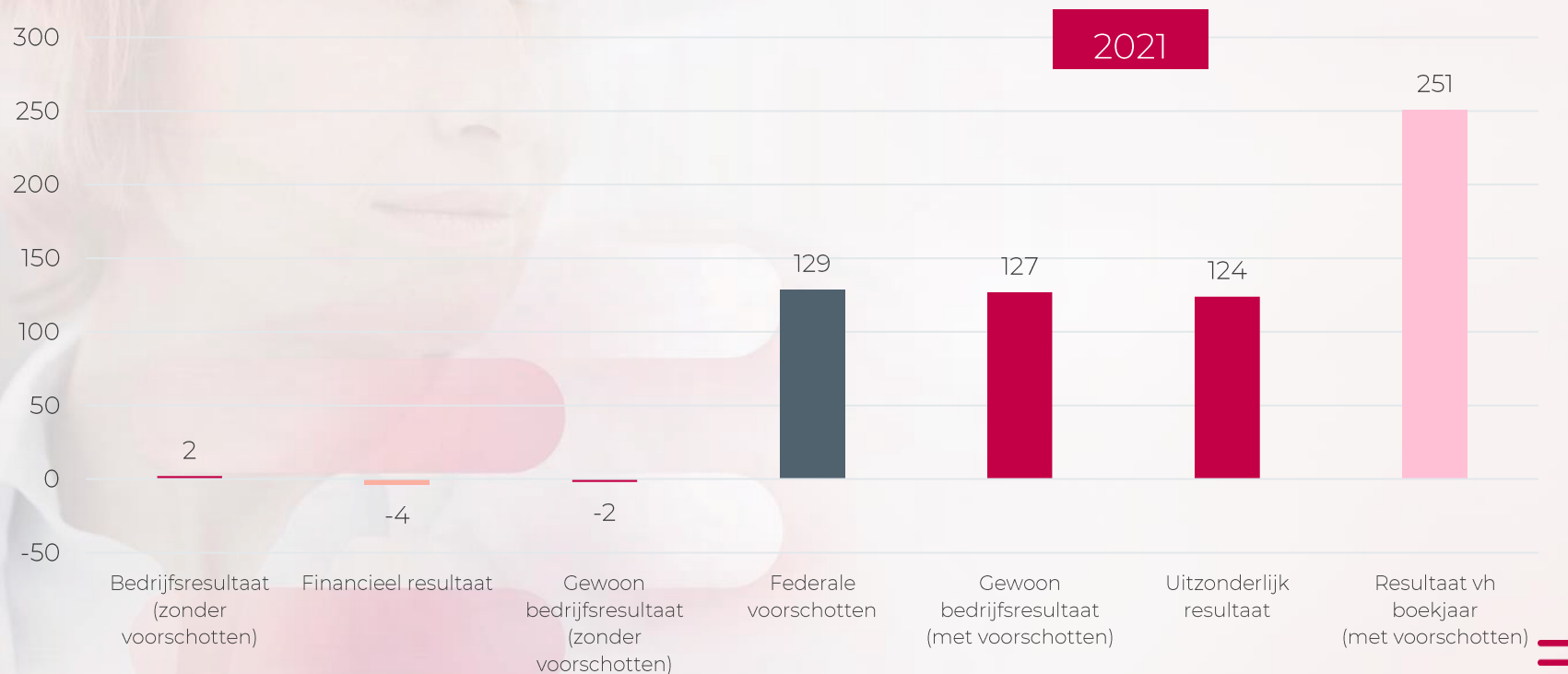
	In % omzet			In miljoen EUR			Evolutie 2019-2021
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	
Bedrijfsresultaat	0,6%	0,9%	0,7%	99	146	131	32,6%
Financieel resultaat	-0,1%	-0,2%	0,0%	-21	-35	-4	-83,7%
Financiële opbrengsten	1,1%	1,0%	1,1%	178	170	188	5,4%
Financiële kosten	1,2%	1,2%	1,1%	200	204	191	-4,2%
Gewoon bedrijfsresultaat	0,5%	0,7%	0,7%	77	111	127	64,9%
Uitzonderlijk resultaat	0,6%	0,5%	0,7%	97	80	124	27,8%
Uitzonderlijke opbrengsten	2,8%	1,9%	2,0%	451	314	362	-19,8%
Uitzonderlijke kosten	2,2%	1,4%	1,3%	355	234	238	-32,8%
Resultaat van het boekjaar	1,1%	1,2%	1,4%	174	192	251	44,3%

Resultatenrekening

Resultaat met en zonder voorschotten

De covidvoorschotten houden het resultaat van de sector op niveau

In miljoen EUR

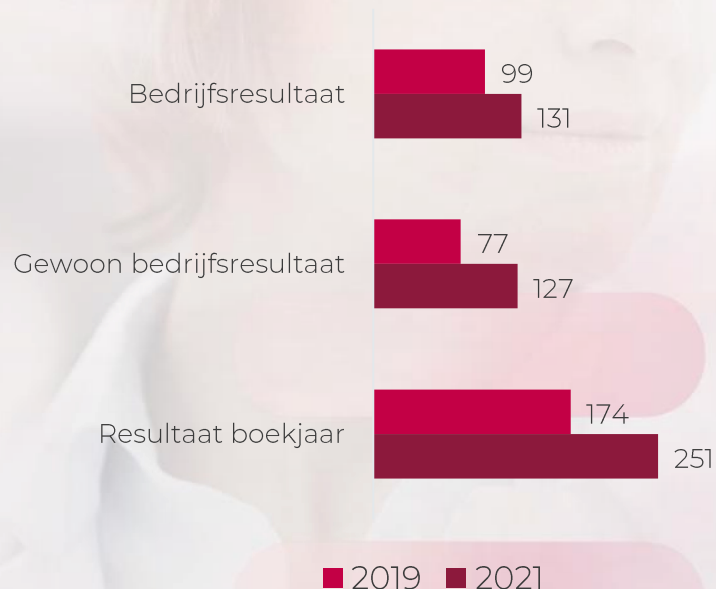

Resultatenrekening

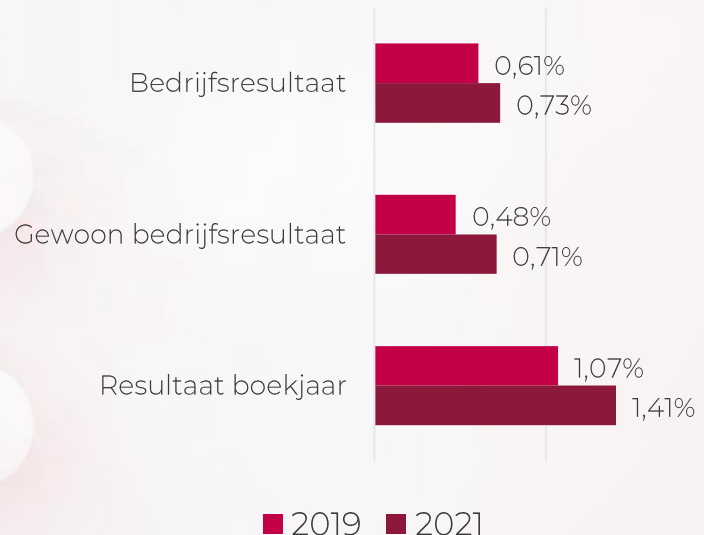
Resultaat over 2 jaar - Met voorschotten

Het gewoon bedrijfsresultaat neemt licht toe (zonder uitzonderlijk resultaat), maar blijft flinterdun in verhouding tot een omzet van ruim 17 miljard euro

In miljoen EUR

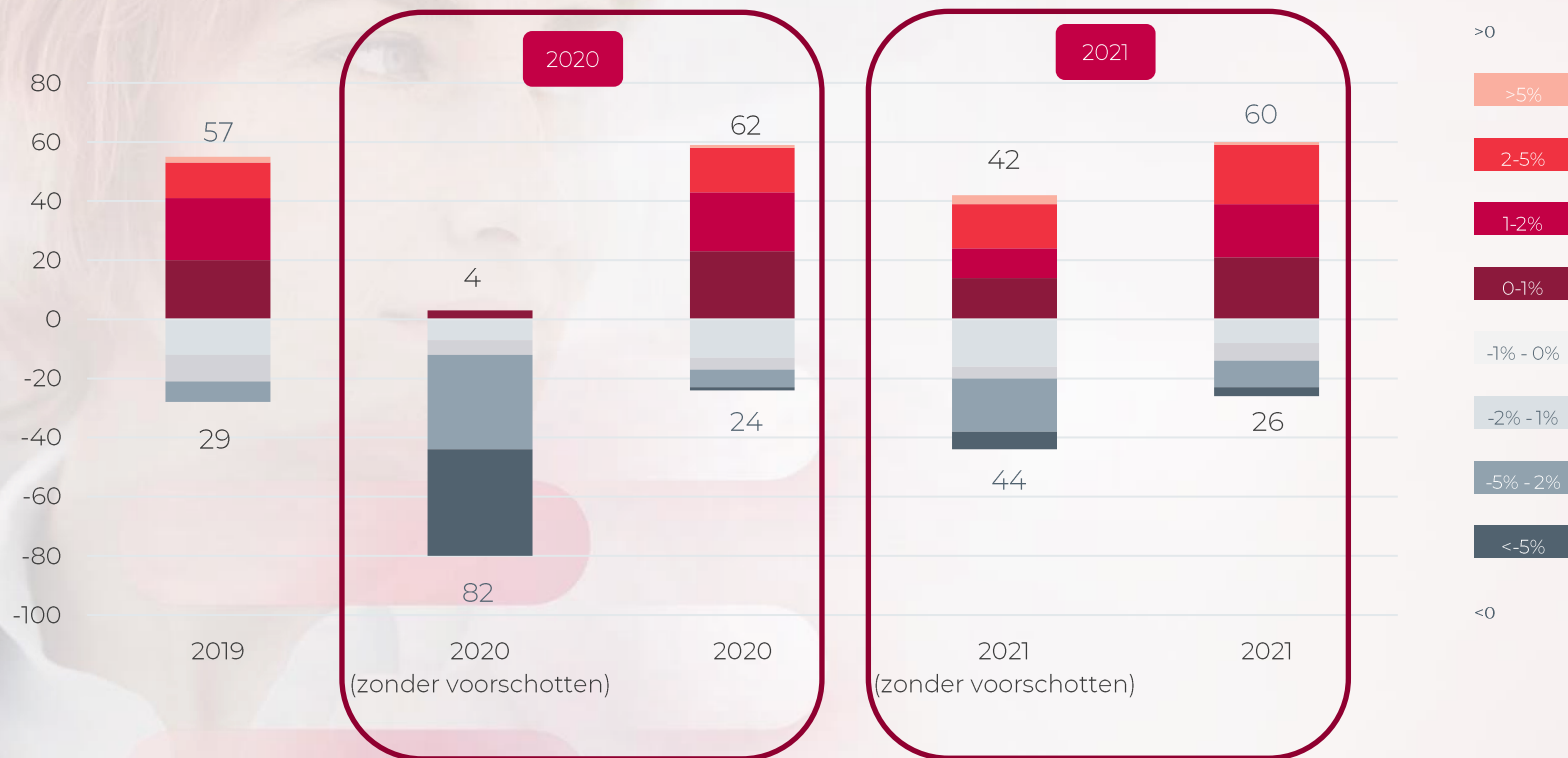
In % omzet

Resultatenrekening

Evolutie gewoon bedrijfsresultaat sinds 2019 (met en zonder voorschotten)

Evolutie aantal ziekenhuizen

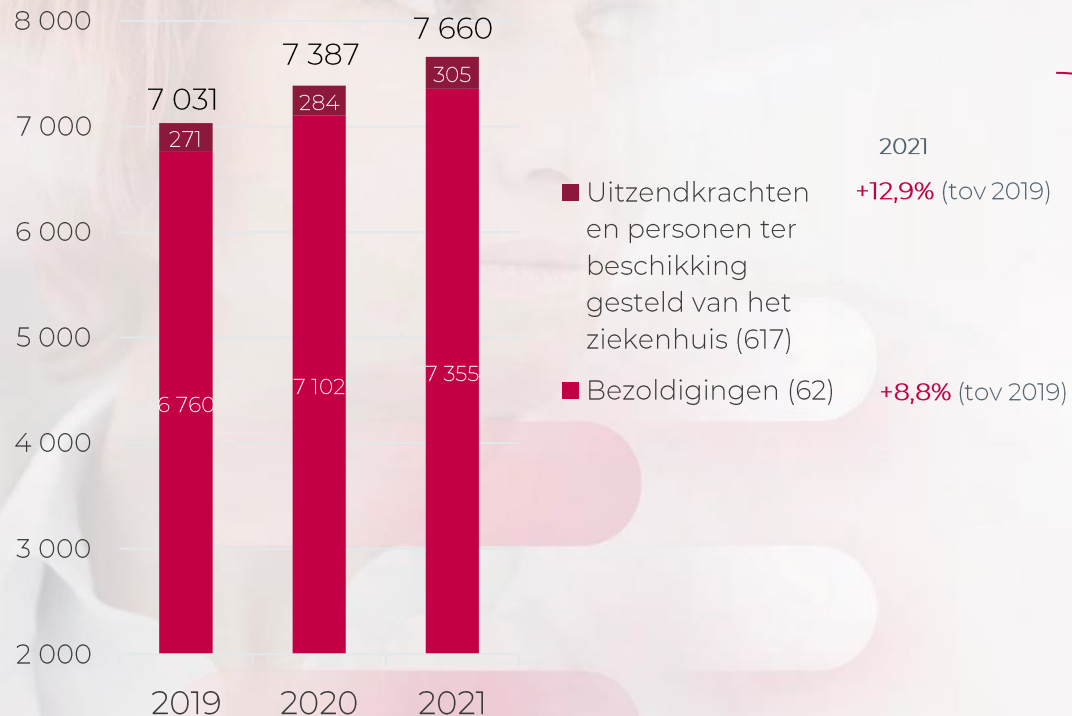

- Steekproef
- Ziekenhuisactiviteit
- Resultaten 2021
- **Uitdagingen personeel**
- Uitdagingen energiekosten
- Toekomstige resultaten 2022
- Balans

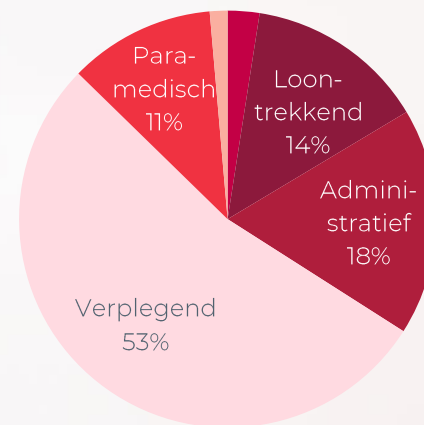
Uitdagingen personeel

Personeelskost 2019-2021

In miljoen EUR

- 7 660 miljoen EUR
- 42,9% van omzet
- 104 917 VTE

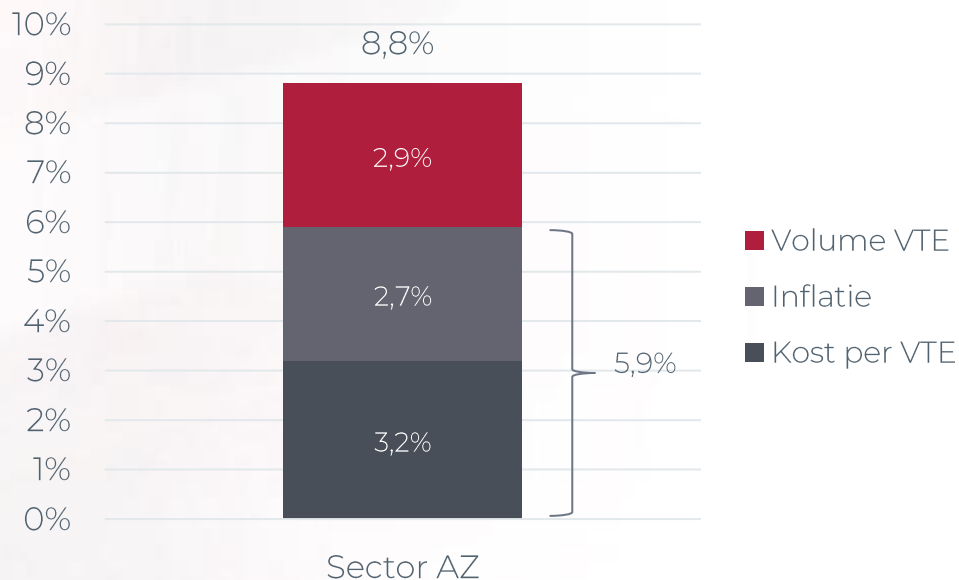

Uitdagingen personeel

Loonkost personeel: prijseffect en volume-effect (tov 2019)

Elementen van de
stijging bezoldigingen:

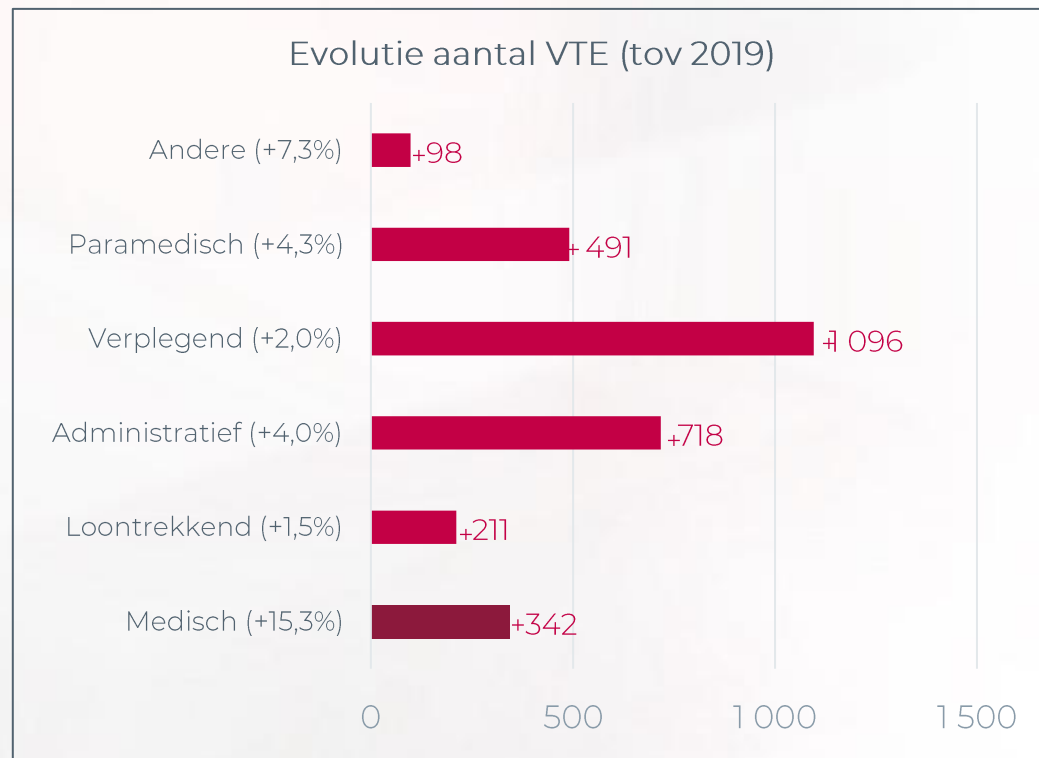
- Toename aantal VTE
- Loonindexatie
- Baremieke evolutie / IFIC
- Zorgpersoneelsfonds
- Aanmoedigingspremie

	2019	2021	Evolutie	
Aantal VTE	101 962	104 917	+2 955	+2,9%

Uitdagingen personeel

Evolutie aantal VTE per categorie

Evolutie 2019-2021

Aantal VTE (zonder medisch)

+2 613

+2,6%

Toename aantal VTE

+ 2 955

Uitdagingen personeel

War on talent

	2019	2021	Evolutie	
Aantal VTE	101 962	104 917	+2 955	+2,9%

Zorgpersoneelsfonds

Bijna 3 100 VTE

Ziekteverzuim

+ 9,8% van aantal VTE
= 1 000 VTE sinds 2019

Personeelstekort

4,5% tekort aan personeel
= 1 244 VTE sinds 2019

Interimpersoneel

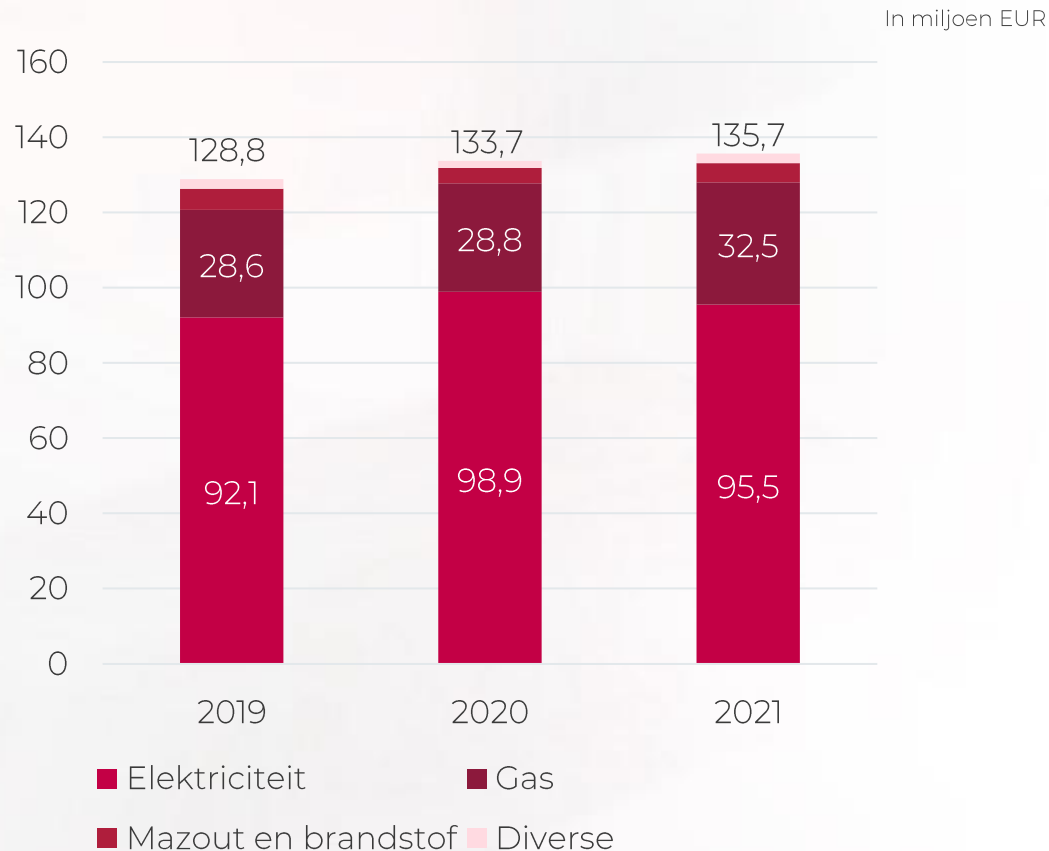
1,6% van aantal VTE
= 712 VTE sinds 2019

- Steekproef
- Ziekenhuisactiviteit
- Resultaten 2021
- Uitdagingen personeel
- **Uitdagingen energiekosten**
- Toekomstige resultaten 2022
- Balans

Uitdagingen energiecrisis

Evolutie van energiekosten – 2019-2021

135,7 miljoen EUR

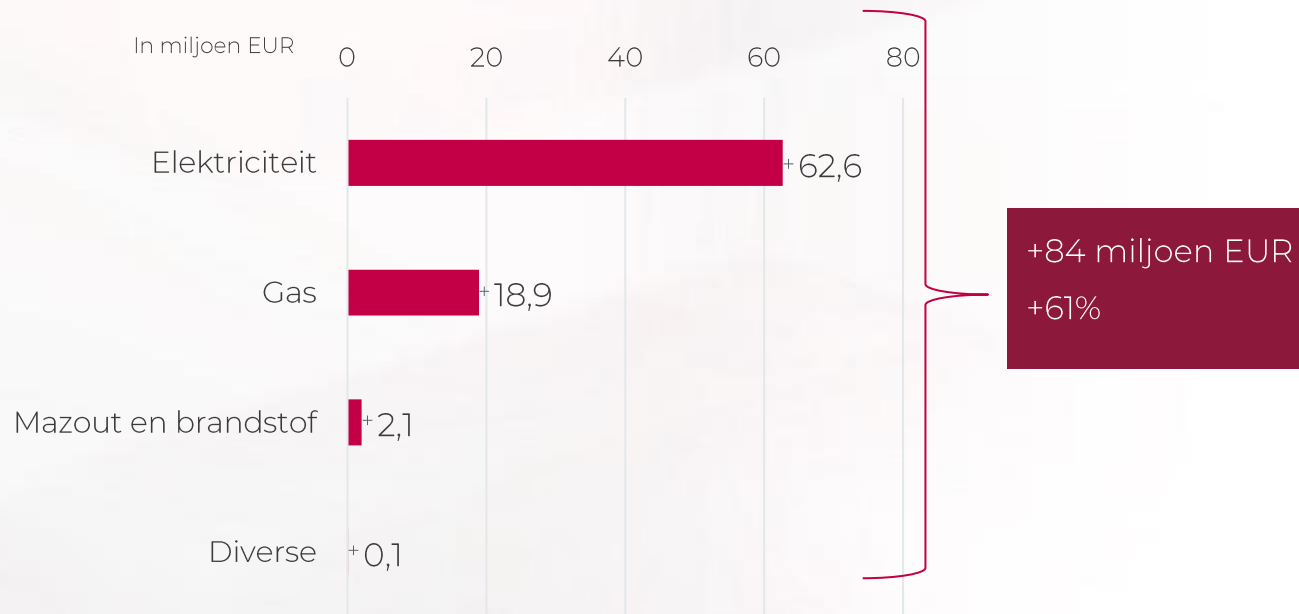
0,8% omzet
(+/- = bedrijfsresultaat)

Stabiele evolutie tussen
2019 en 2021

Elektriciteit is de
belangrijkste
energiebron (70%) tov
gas (24%)

Uitdagingen energiecrisis

Evolutie van energiekosten – 2022

Evolutie over het hele jaar 2022 zal sterker zijn:

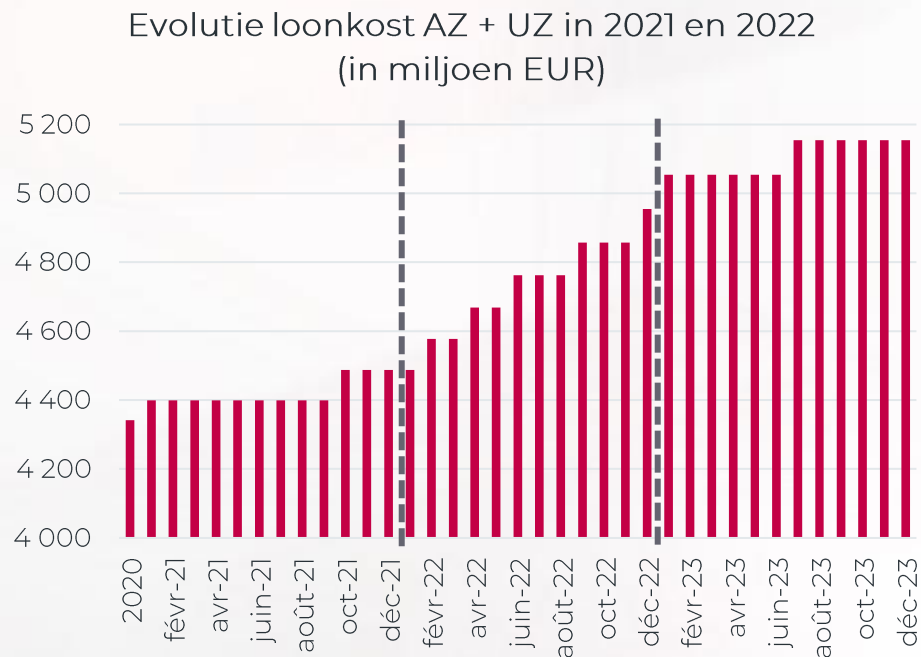
- Energieprijs blijft stijgen
- Meer ziekenhuizen zien bij herziening hun energiecontract duurder worden

Bron : Extrapolatie op basis van de enquête (N=61) – 1° semester 2021-2022

- Steekproef
- Ziekenhuisactiviteit
- Resultaten 2021
- Uitdagingen personeel
- Uitdagingen energiekosten
- **Toekomstige resultaten 2022**
- Balans

Overschrijdingen van spilindex zware dobber voor ziekenhuizen,

- 5 overschrijdingen van de spilindex met een impact op de lonen in 2022 betekenen een hogere loonkost voor de ziekenhuizen van 566 miljoen EUR in 2022

Bron: Refinitiv Datastream

Resultaat 2022 / 2021: evolutie in het eerste semester*

Bedrijfsopbrengsten		Bedrijfskosten	
+5,4%		+6,8%	
Omzet	+5,9%	Aankopen	+7,5%
BFM	+8,9%	waarvan Energie	+61,0%
Farmaceutische producten	+7,1%	Diensten en div. goederen	+2,2%
Honoraria	+1,7%	Bezoldiging personeel	+11,8%
Overige	-1,1%		

Gewoon bedrijfsresultaat gaat achteruit met bijna 135 miljoen EUR
in het 1° semester 2022 (AZ)

* Bron : Enquête 1° semester 2022 – (N=55 AZ = goed voor 64% van de omzet AZ)

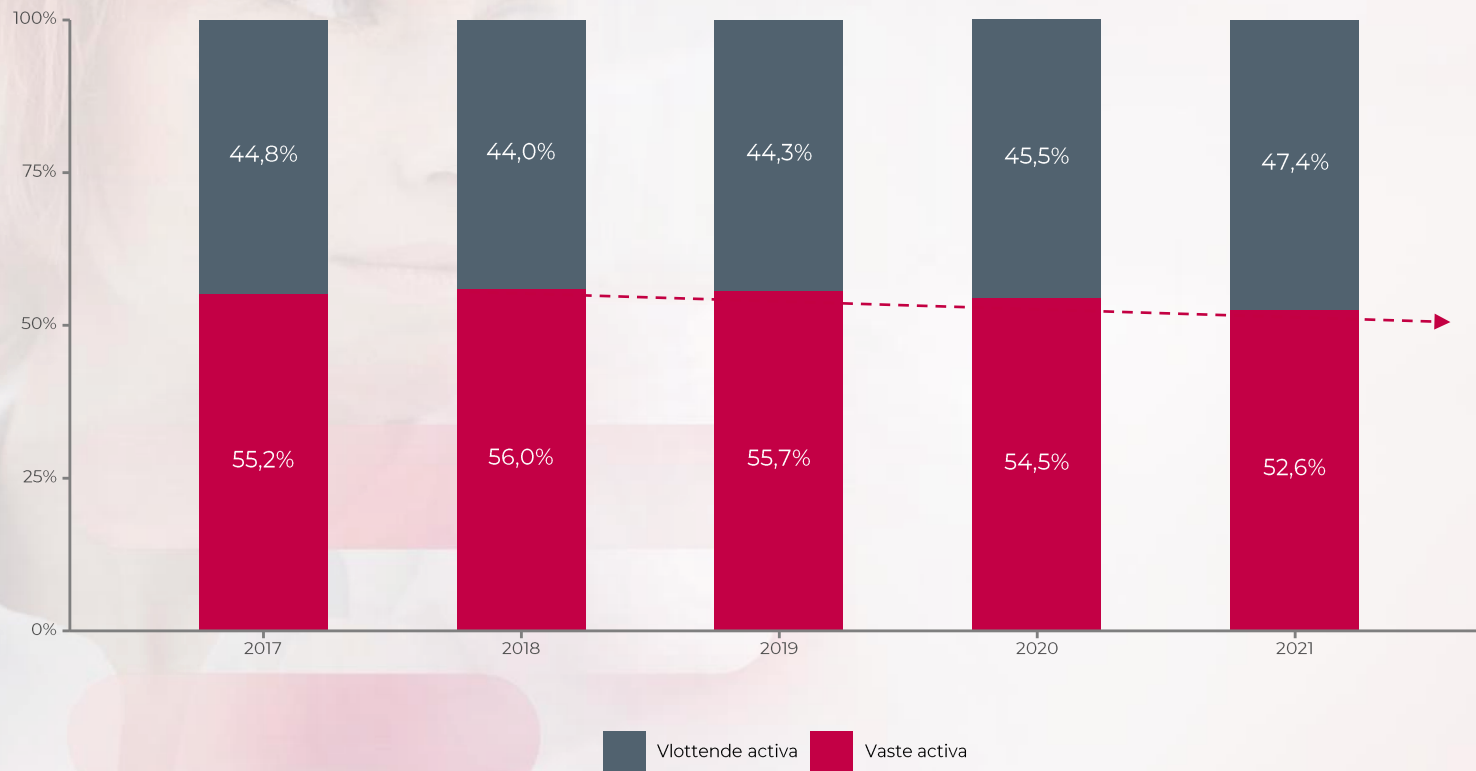
- Steekproef
- Ziekenhuisactiviteit
- Resultaten 2021
- Uitdagingen personeel
- Uitdagingen energiekosten
- Toekomstige resultaten 2022
- **Balans**

Balans

Evolutie van de balans over 5 jaar

Balanscomponenten activa

in % op balans totaal

Balans

Activa 2019 – 2020 - 2021

In miljoen EUR

Activa	2019	2020	2021	Evolutie 2019-2021
Vaste activa	11 718	11 868	11 704	-0,1%
Materiële vaste activa	11 436	11 581	11 396	-0,4%
Terreinen en gebouwen	8 466	8 734	8 681	2,5%
Medische uitrusting	821	860	864	5,1%
Niet-medische uitrusting	605	645	630	4,2%
Vaste activa in aanbouw	1 436	1 234	1 084	-24,6%
Vlottende activa	9 308	9 972	10 602	13,9%
Vorderingen op meer dan één jaar	913	840	1,051	15,1%
Voorraden en bestellingen in uitvoering	364	461	467	28,4%
Vorderingen voor prestaties	4 817	4 476	4 864	1,0%
Patiënten	540	477	536	-0,6%
Verzekeringsinstellingen	3 865	3 587	3 965	2,6%
Inhaalbedragen	335	342	262	-21,6%
Artsen, tandartsen, verplegend personeel en paramedici	84	98	96	15,2%
Liquide middelen	1 219	2 128	2 049	68,0%
Totaal activa	21 026	21 840	22 306	6,1%

Balans

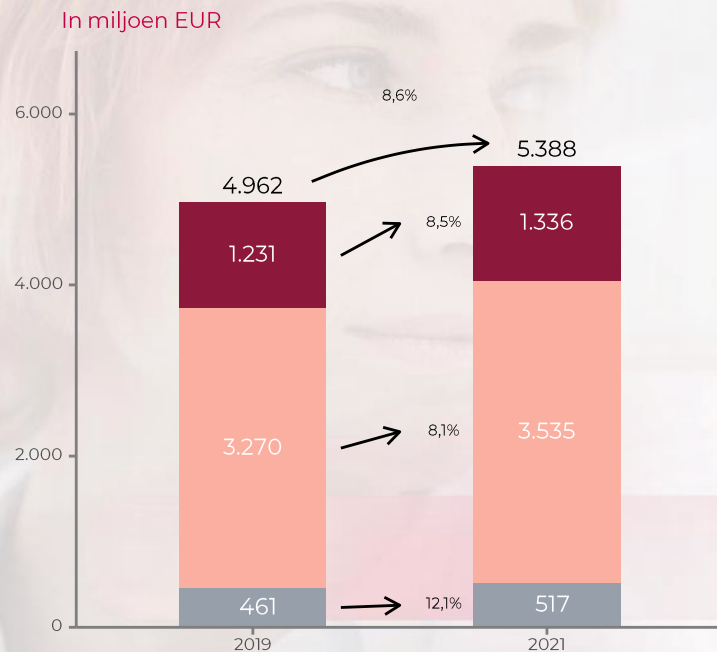
Passiva 2019 – 2020 - 2021

In miljoen EUR

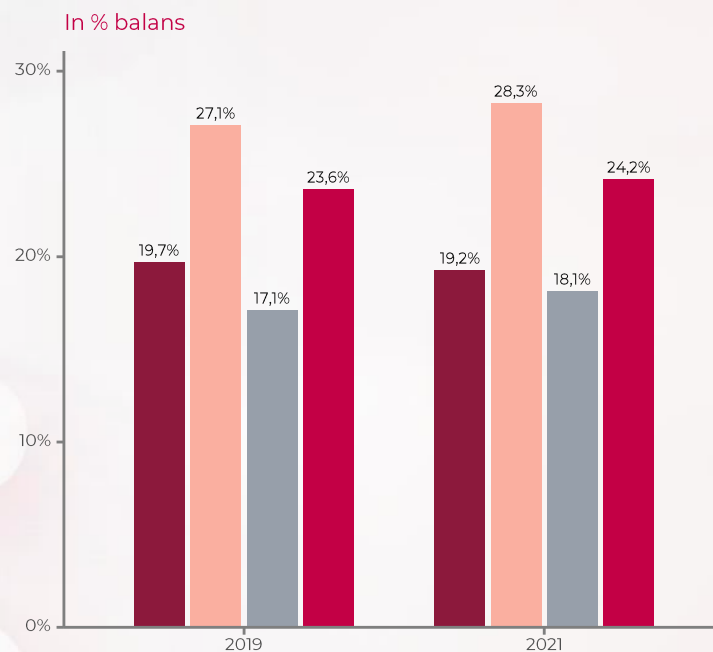
Passiva	2019	2020	2021	Evolutie 2019-2021
Eigen vermogen	7 154	7 262	7 491	4,7%
Investeringsubsidies	2 192	2 179	2 103	-4,0%
Voorzieningen voor risico's en kosten	1 230	1 311	1 331	8,2%
Schulden op meer dan één jaar	6 794	7 558	7 194	5,9%
Financiële LT-schuld	6 420	6 376	6 252	-2,6%
Diverse schulden	249	976	768	209,0%
Schulden op ten hoogste één jaar	5 559	5 353	5 891	6,0%
Vervallende LT-schuld	706	656	639	-9,5%
Financiële KT-schuld	393	151	187	-52,3%
Lopende schulden	3 009	2 961	3 354	11,5%
Bezoldigingen en sociale lasten	1 072	1 210	1 263	17,8%
Andere KT-schuld	379	375	448	18,2%
Overlopende rekeningen	289	357	399	37,9%
Totaal passiva	21 026	21 840	22 306	6,1%

Balans

Evolutie eigen vermogen exclusief investeringssubsidies

WAL VLA BRU

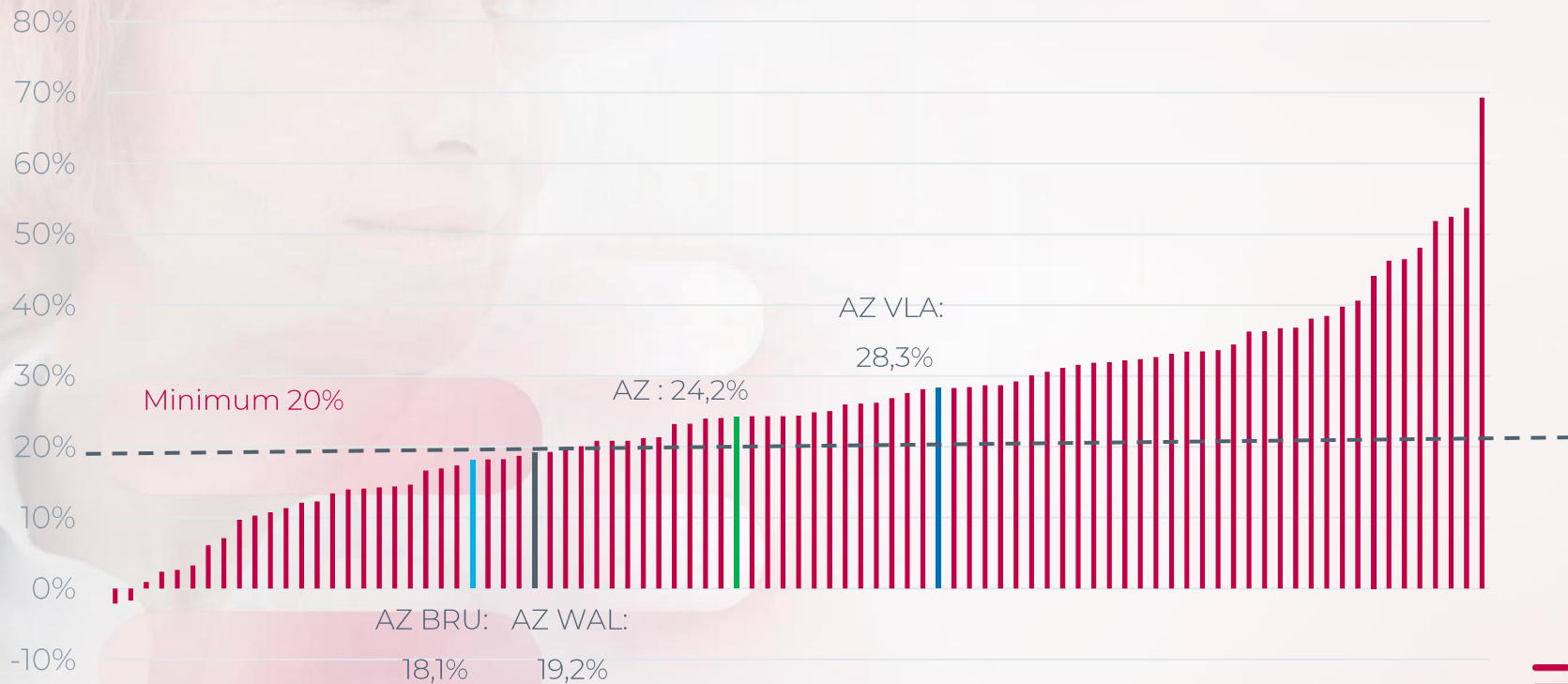

WAL VLA BRU Sector

Balans

Solvabiliteit exclusief investeringssubsidies 2021 – Grote verschillen tussen ziekenhuizen

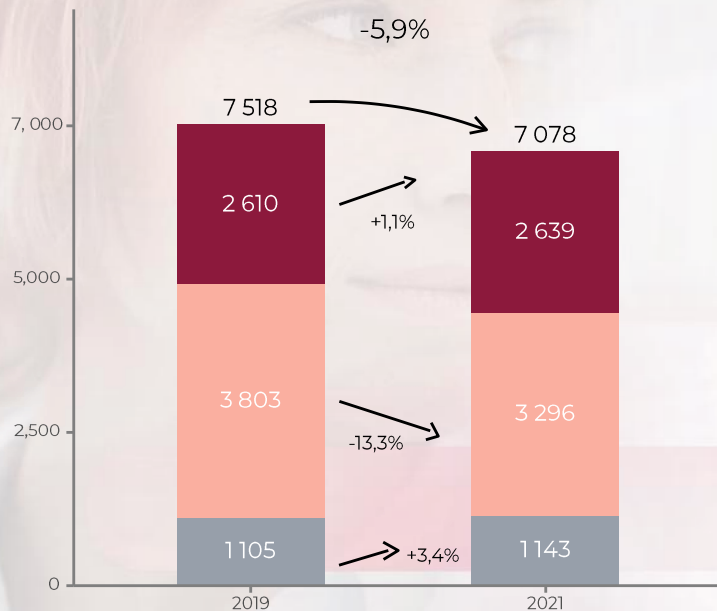
In % balans

Balans

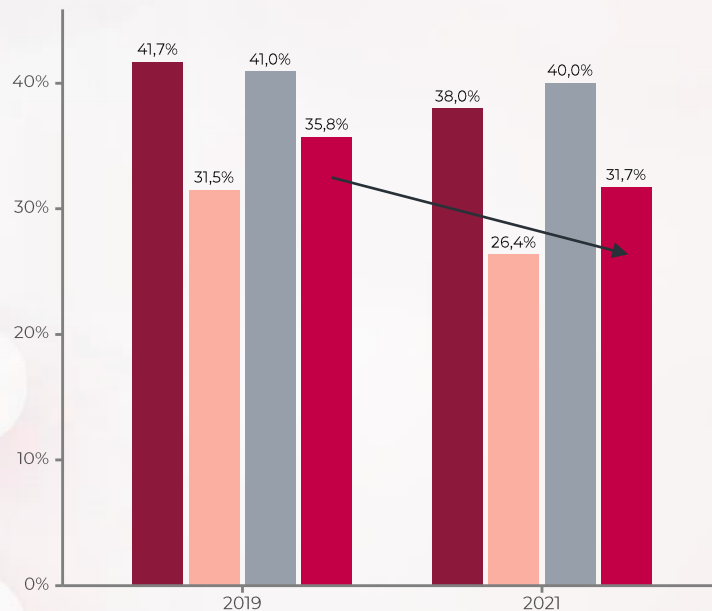
Financiële schuldgraad daalt aanzienlijk door het uitblijven van investeringen

In miljoen EUR

WAL VLA BRU

In % balans

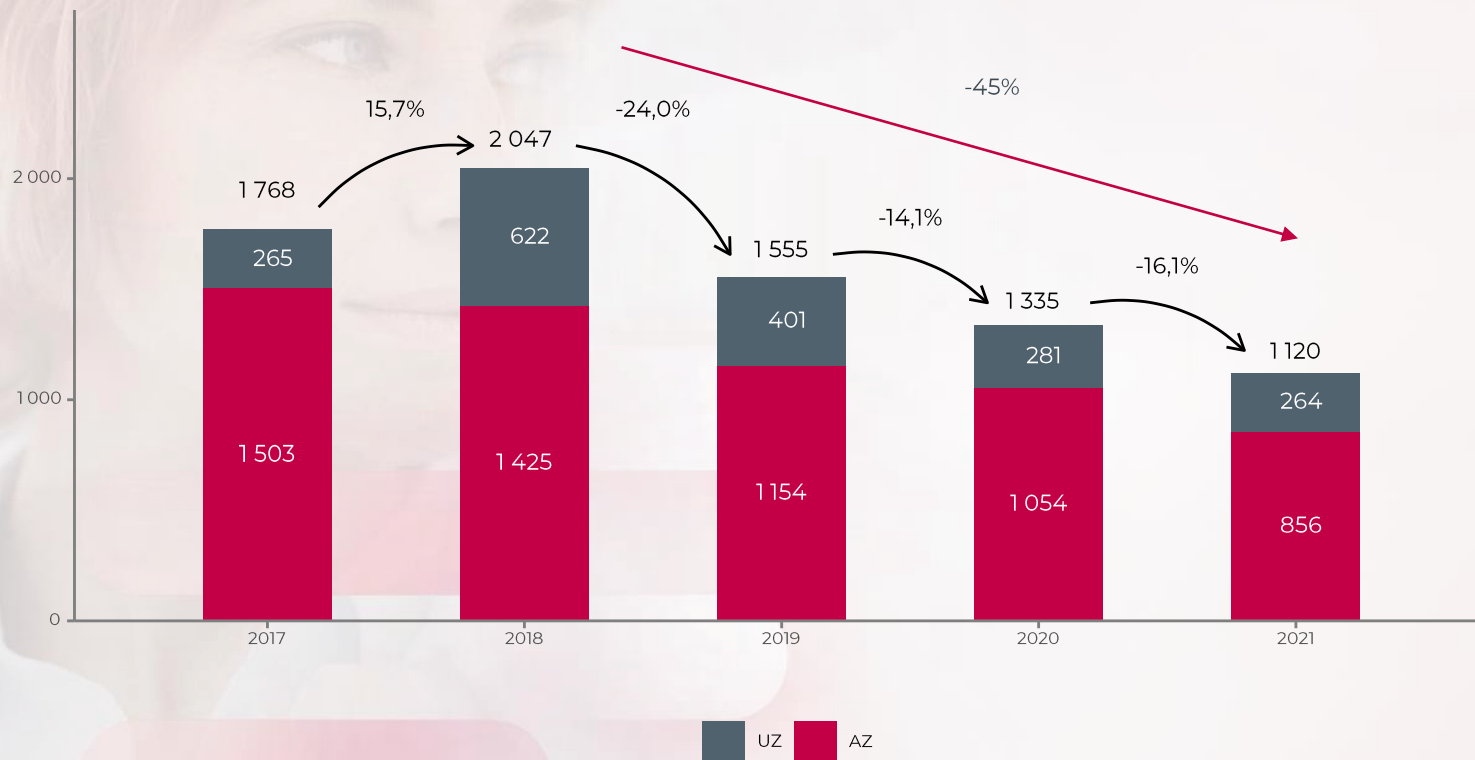
WAL VLA BRU Sector

Balans

Evolutie bruto investeringen over 5 jaar

Excl. VA in aanbouw

In miljoen EUR

Kernboodschappen

Hoe het ziekenhuis van de toekomst realiseren binnen een complex budgettair kader en in een moeilijke conjunctuur ?

Medische zorg

- Klassieke opname / dagziekenhuis
- Vergrijzing bevolking
- Hervorming Vandenbroucke
- Loonevolutie

Personeel

- War on talent
- Hoe oplossen?

Ziekenhuis van de toekomst?

Netwerken

- Wie biedt welke zorg binnen een netwerk?
- Geïntegreerde zorg?
- Tussen besparing en uitbreiding ➡ welke schaal ?

Infrastructuur en IT

- Duurzaamheid – Wendbaarheid:
schaal aanpassen aan mogelijke evoluties
- Cyberveiligheid
- ESG

Bedankt!
Vragen ?